

Бүгү чурттарнын пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

Испаниянын Коммунисттик партиясынын Төп Комитетинде, Испаниянын бүгү коммунистеринге

Эргин эштер:
Испаниянын Коммунисттик партиясы азык болдураган-беле хообаттар Испаниянын бүгү коммунистеринге болган демократтардын Совет Эвилелинин Коммунисттик партиясынын Төп Комитетинде жай байырым чедирин тур.
ИКП-ни азык болдураган чурттуу политикалык болган хой-нигит амыдыралын ханым-беле демократчылары даш, фашизме удуу коммунистерин, асылдын анын, тараачышарын, бүгү испан демократтарын ур болган быжык туруштуг демиселинин түнелинде болдунар аргады болган. Ол даше оон-беле кады Испаниянын демократтык күштери-беле делегейин күчүтүп эл-сепкил каттыштырганынын түнели-дир.
Испаниянын Коммунисттик партиясынын болган өд чакты байдалга асылдап турганынын, испан коммунистерге удуу кады-дошкун ужуу-дуржук ажы-зааткынын барык-ла дортең чылыны дуругузда бистик партияны, бистик бүгү уауузу Испаниянын

коммунистерин-беле дайымы эл-сепкил каттыштырганынын испания, оарга ак сепкилдег, акы-дузма деткэмчези көргүзүп келген.
Фашизме удуу кады чурттан демиселег быжыгалаптыган совет болган испан коммунистеринга байырамы база эл-сепкил каттыштырганынын — ол даше Совет Эвилелинин болган Испаниянын уауустарын эрге-ажыктарын, бистик чурттарынын азында кады аждыдакыган, Европага тайыныны база айым чок чорукту быжыгалаарын ужуу хумаганы кадагалаар болган көүдөлдүр ужуру эл ушелек чедикти-дир.
Чак, демократтык Испания даш, марксизм-ленинизм болган пролетарлык интернационализмин шимчен даше принциптеринин үдөселине бодуну хуроселерин улам мын байжыгалаар даше демиселек чедиктикерин испан коммунистерге күзөп тур бистик

Совет Эвилелинин коммунисттик партиясынын төп комитетинде.

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы
№ 87 (10379) | 1977 чылдың апрель 14, четверг | 1925 чылда үздөсүлдөтүнгөн | Өрттө 2 көп.

ОКТАБРЬ-60 УЛУГ ОКТАБРЬНЫН 60 ЧЫЛ ОЮН АЖЫЛ-ИШКЕ ЧАА-ЧАА ЧЕДИИШКИВНЕР-БИЛЕ УТКУУЛУНАР!

Апрель 16 – Коммунисттик субботник хүнү

Кызыл
Кызыл хоорайга ленинчи субботникти эрттирериниң таламы белекел акылдарынн чоруп турарынн дугайында айтырымы хоорай штавына чугалажып көргөн. Ол хуралга үлетпүр бдүрүлгө болган албан, организация черлеринин удуруткучулары база партия эге оргнациаларынн секретарлары озурушкан.
Субботник эрттирериниң хоорай штавынын дивнатканы болса, Кызылдың бүгү бүдүрүлгелеринин, албан, организациа черлеринин коллективтери ол хүн кызыл акылдарынн планын тургускан болган белекел акылдарынн дооскан. Кол кичээгейин субботник фондүзүчө хой акыла-

ны шилдеринге уладыр-ган, мыччанга бүдүрүлгө черлеринин коллективтеринин акылчылары боттарынын акылдары черлеринге акылдарлар, Субботник хүнүдө эң бүдүрүлгүчүлүг акылдарынн хемчегелерин алган. Үлетпүр черлери ол хүн 220 муң ажык рубльдин лизам-бүрү продукттарын бүдүрүп үдүрүр.
Албан-хаакчыларынн хой

көзүн база сургуулар коорайнын кудумчуларынга, чаа аэропорт чогуна мын олдуруттар. Маана илгизин-беле 60 муң рубльдин акылы кыздылар.
Белекел акылдарынн дооскан, акылдан турар кичи бүрүзү субботникке кирештер хемчегелерин алган. Хуралдын киркачкылары дуругушкан.
С. МААДЫ.

Сарыг-Сеп

Ква-Хем районунуң тыву — Сарыг-Сеп сууруду акылы чоплары В. И. Ленинниң торуттугун хунуге тураскалалып турар чыл бүрүзүгү апрельде болуп турар чадыл болган коммунисттик субботникке үлеринге бо чылын база организациа белекелди эки чорудуп турар.
Субботникче үперлеринин илгизин 280—300 хитре кичи көзүп чоруп механнастаттыган колоннага дуалалык болган «Ленинчи орк» совхозтун тарыта шөлүдүк дашын аштар, оларга шолаларын үстүкү класстарынн 80 ажык өөреникчилери дуадажар. Элең хой кичи суурун болган бүдүрүлгө, албан организациа деңсээрлерин чагайжыдырынга киржир. Олар Сарыг-Сеп суурунн кудумчуларынн асфальттар септээр, мын, чадаң үшүстөр тарым оларлар кааар, илн көзүрүт кылар болган уруулар ойнар шөлүстөстөрүн тудуу база септээр.
Сарыг-Сеп көдө Советке хамаарыш турар «Коммунизм»

че орк» колхозтун механикаторлары болган хову аждыдакчылары ол хүн тарыта шөлдеринге акылдап, бодунуу болса шым басырышканын чорудар, шөлдерге чеминдилеге сөртүр, техника септелгезинге, үрени арылган, хорашнаарынга киржир. Ферма акылдакчылары болган хойжулар мал чем чегелеп, кодан-деңсээр арылган, мал кажаалары септээр. А аркан колхозчулар, албан-хаакчылар, өөреникчилер, пенсионерлер суурулар чагайжыдылазынга акылдар.
Сарыг-Сеп көдө Советтин күссөмү суурда бүдүрүлгө коллективтеринин, чурттакчы чонунга апрель 16-да кызыл бүгү акылдарынн хемчезин тодараткан, күссөдикчилорин дө чедирген, район штавы-биле дуругушкан. Сарыг-Септинлер коммунисттик субботникке акылдап тышкан ашынган дө 6 муң ажык рубльдин беш чыл фондүзүчө шилдеринин шилдеринин.
(Бистик көрр).

ЧЕР

АНДАРЫЛГАЗЫ ЭГЕЛЭЭН

Чөөн-Хемчик районда Ленин аттыг колхозтун акылчылары кичи хонук бурунгаар шым басырышканын чегирген. Ол акылга быжыгалаптыган үш трактор илгизин-беле бо хүнерге чедир чеди чү ажык ча черин шымга басырган.
Бүрүгү хүнден эгелеп ук ажал-агыдан «Беларусь» деп илн. ДТ-75 деп бир трактор чакы чер алыштырган. Ленин-биле Ленин аттыг колхозтун хову туралады богунуу байдал эки: механикаторларга таарымчалыг бүгү-ле байдалдар тургусунган, бригадир С. Тулш хову туралады акылды организациа чорудуп турар.
М. СЕВЕН.

Өвүр

Владимир Ильич Ленинниң торуттугун хунуге тураскалалып субботникти эрттиреринге Өвүр районун «Кызыл туу» колхозунун колхозчулары ханымчалы белекелди турар.
Тургузунган план баугаар ол хүн тудугчулар, үш хойжы бригадалык мехчылары база колхоз баштаар черинин коллективин 317 кубометр тудуг мыяны белекелди, үш хой кажааны септээр чартыр, бир чадаңга кажааны туулар. Механнааторлар 85 кубометр олар илгиз белекелдерин хурагел.
Хову бригадалык коллектив комсомолчулар болган ашынган-беле Ленин тарыта шөлүгүн дашын аштырышкан, суугарыга баатарын септээрин дуругушкан.
Ол хүн илгизин-беле 2700 рубльдин акылы кылдынар, оон 770 рубль субботник фондүзүчө шилдеринин.
Субботник илгизин-беле 260 ажык кичи үер, оларга 25 автомашинаны, 10 тракторну быжыгалаар.

Даг-дугу арылган бол-базырлар В. И. Ленин аттыг комбинаттын фабрикаларынын үдү-сөккал чок акылдары оон транпорттегине чалаачыларынын акылдаптыган акылдарындагы Ленин тарыта шөлүгүн дашын аштырышкан. Аар чыгы дашылар механнааторларынн чалаачылары рулик-биле фабрика арынга илгиз буртууу хаала эрттирени дашин кызыл акылдан турарлар. Олар Улуг Октябрьдин 60 чыл оюна күш-акылы белек дашин социалисттик чарышты

АЛБАН ХУУЗУНДА НАЙЫРАЛДЫН АЯН-ЧОРУУ-БИЛЕ

ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиумунуң болган Совет Чаяктың чалааны-биле Афганистан Республикасынын Президентин Мухаммед Дауд албан хуузулда найырадык аян-чоруу-биле апрельдин 12-де Совет Эвилелинде чеди келди.
Афганистан Республикасынын болган Совет Эвилелинин күзүрү туктары-биле шимеэн аэродромга Президентин ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиумунуң Даггазы Н. В. Подгорный, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даггазы А. И. Косыгин, ССРЭ-ниң даштын хөрөгтер министр А. А. Громыко, албанын өскө-даа келелери уткаан.
Ужуулушкун шөлүгө хуудулган тадымын чынааган болган Афганистан Республикасынын база Совет Эвилелинин күрүнө гимнерин күзү-септөө. Москвакы акылы чопларынын төлөөчелери, найысаладык дээди өөрелдег чорордерин өөренип турар афган студенттер хуудулган аалыга чыгып байырым чедирген.
М. Дауд, Н. В. Подгорный болган А. И. Косыгин маанай оларган, аалынн чуртар чедирге чорупкан.
(СЭТА).

Совет-афган чугаалажышкынар

Совет-афган чугаалажышкынар апрель 12-де Кремльге эгелден.
Совет таладан чугалаажышкынар чорудуп турарлар — СЭКП ТК-нын Чыгыш секретары Л. И. Брежнев, СЭКП ТК-нын Политбюро кеңигүү, ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиумунуң Даггазы Н. В. Подгорный, СЭКП ТК-нын Политбюро кеңигүү, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даггазы А. И. Косыгин, СЭКП ТК-нын Политбюро кеңигүү, ССРЭ-ниң даштын хөрөгтер министр А. А. Громыко, ЭХНК-ниң даггазы С. А. Скачков.
Афган таладан — Афганистан Республикасынын Президентин Мухаммед Дауд, салгы министр Мухаммед Хав Давалар, плаинаалык министр Аман Ахмед Хоррам, сун курдаларынн болган эмереттинин министр Мухаммед Мохаммади Джума, даштын хөрөгтер министринин хураалынн күссөдикчилор Дауд Вахид Абдула.
Найырадык болган бот-болуп биличиринин байдалыга артык чугаалажышкынар уезинде совет-афган хураалы калыпкан. Бо чылдын бирги кварталынн түнелдерин-биле бүдүрүлгө хонувларынн бир-розон И. Чернышев тилекти болган. Ол үш ай илгизинде 20 муң ажык тонна руданы сөрткөөн.
И. Чернышев ону беш чылдын илгиз чылыгы планын дааганын Улуг Октябрьдин 60 чыл оюна — ноябрь 7-ге чедир күссөдикчилор хураалын акылдан турар. (ЧУРУКТА: И. Чернышев), А. МЕЛЬНИКОВ-ТҮН фотоу.

Совет шериг делегациясынын ГДР-де чоруп турары

БЕРЛИН. (СЭТА). Албанын найырадык аян-чоруу кылды мыл чаа берген, СЭКП ТК-нын Политбюро кеңигүү, ССРЭ-ниң камгала министр, Совет Эвилелинин Маршалы Д. Ф. Устиновка баштаган совет шериг делегациянын ГСЧП ТК-нын Чыгыш секретары, ГДР-нин Күрүнө Чөвүлелинин Даггазы, ГДР-ниң Камгалаанын национал чөвүлелинин Даггазы Э. Хонекер хураал алган. Найырадык белекел болган.
Социализминн доктаамал беди камгалаар ардымын ханымчалыга, а ол мыкш ГДР-нин болган ССРЭ-нин уауустарынн база оларнын Чепектиг Күштеринин арында шери таламы-биле акы-дузма лышкы чорукту быжыгалаарыга шыгалангай ачы-хамаары даш, Э. Хонекер Совет Эвилелинин Маршалы Д. Ф. Устинову ГДР-ниң дөди шериг шаңады — Шари-хорет орден-биле шаңаан.

Аян-чорук доозулган

ЛЕНИНГРАД. (СЭТА). Туш-шо Республиканын Премьер-Министрин, Социалисттик Удуруор партиянын Чыгыш секретары Хеди Нуура апрель 12-де Совет Эвилелинин чорупкан. Ол Совет Чаяктың чалааны-биле албанын аян-чоруу кылды бистик чурту; ууска илеп чорган.
гаш салгы салышкымы даш бистик Коммунисттик партияныкка, СЭКП-ниң Төп Комитетинге, ил Ленин Ильич Брежневтин болгана космопту совет шимчилекчилери ханым-биле өөрүп чедирин турар деп, академик Б. И. Петров онааан демдегелээ. Партиянын салган сурудаларын күссөдикчилор даш олар улам-на аредуудугу акылдар алар.
Байыраг хураалга Күрүнө-ниң берги подчиникчү заводунн сласары С. С. Минаев, ССРЭ-нин укудукчу-космонавтымы, укар чуралун генерал-майору П. П. Попович олар чүвө чугалаан.
СЭКП Төп Комитетинге, ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиумунга, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинин байыраг чатааны хуралдын киркачкылары чыгыш эл-сепкил хураал алган. СЭКП-ниң XXV сездянын шилдеринин амыдырага чедиктикеринин күссөдикчилор, бистик чурту-президиумну чыгалынар удуу колдуушкуну-биле болган.
Байыраг хураалга илгизке-де академик Б. И. Петров кылган.
Доктаамал кичээгейин бо-

1977 чылдың бирги кварталында Тыва АССР-ниң үлетпүрүнүң Күрүнө планын күссөткениниң түңнелдериниң дугайында Тыва АССР-ниң Статистика эргелелиниң

ДЫҢНАДЫ

Үлетпүр бүдүрүлгелеринин аждыдакчылары алган социалистик хураалыгы хуусаа бегинде күссөдикчилор даш демиселин-лишкан, үлетпүр бүдүрүлгелерин хөжүдериште тодаргай чедикшилерин чедип алган.
Үлетпүр продукциянын хевирлеринин хой нурууун бүдүрер таламы-биле план күссөттиген. Эрткен чылдын ол үезинге демнеэрге, үлетпүр продукциянын бүдүрери көүдөң.
Эң чугула акылар таламы-биле үлетпүр бүдүрүлгелеринин продукциянын сайгарарынн планын күссөткени болган өзүдө-дешин темпери дараазында сайнар-биле тодараттынып турар:

Продукциянын сайгарарынн планын күссөткени бо	1977 чылдын I кварталы	1976 чылдын I кварталы	1976 чылдын I кварталына улау хуу-биле
Электроэнергия	—	87	
Одалга үлетпүр	109	98	
Өнүгү металлургия	104	110	
Металл болбаазырадыры	94	99,0	
Мыш болган мыш болбаазырадыры үлетпүр	102	97	
Тудуг материалдар үлетпүрү	68	110	
Чик үлетпүр	105	88	
Аш-чөм үлетпүрү	105	101	
Подтарфия үлетпүрү	100,0	100,8	
Өнүгү металлургия, аш-чөм үлетпүрү дыкка беди темпери-дер-биле хөжөңөн.			

Тываның электри четавлери «Тыва кобальт» комбинат «Тудук кезектери» комбинат Ак-Доурактун УБК-зы Эвт комбинаты 109 111 114 Аш-чөм үлетпүрүнүн эргелели Тараа продуктлар эргелели Устүү-Енисейнин балык заводу Титрография 100,0 100,8 100,1 Дааранылга фабриказы Алгы заводу БВН-ниң өөрелдег-бүдүрүшкүн бүдүрүлгези Тудуг материалдар үлетпүрүнүң каттыжышкыны Росводпронун ДБК заводу «Тыва көдө тудук» трест 100,1 89 93 Арга-мын ажал-агынын эргелели 104 105 105 Тудук кезектеринин болган конструкцияларынн заводу Улуг-Хемнин мыш үлетпүр ажал-агыны 100,0 103 104 Чүрү үлетпүрүнүн эргелели 105 116 107 Автосептег заводу 103 105 105 Техниктин хандырылга ставцыазы 63 63 69 «Сельхозтехника» республика каттыжышкыны 91 96 105

Оон илгизинде:

Тудук мыжы — муң плот, куб. м.	115	102
Дилген материалдар — муң куб. м.	34	91
Мебель — муң руб.	280	91
Тудукта хөрөгелер чугай — тонна	487	89
Тудук тууубузу — муң, кезек	4,3	91
Этей салыр демир-бетон конструкция болган кезектер — муң куб. м.	17	130
Сорттуг даг-дугу — муң тонна	21	139
Хом идиктер — муң эжеш	21	97
Дааранылга кылдылары — муң руб.	340	95
Тудук балык — тонна	10	50
I категориянын субпродуктуларын кириштер элт — тонна	949	73
Колбаса кылдылары — тонна	331	102
Чалад сүт продукциязы — тонна	3703	103
Мал саржаз — тонна	88	149
Далгаң — тонна	4903	130
Хлеб болган хлеб-булочка кылдылары — тонна	4967	102
Кондитер кылдылары — тонна	237	106
Пиво — муң дал.	45	107
Алкогаль чок сусуннар — муң дал.	15	107
Дус (чөмге хөрөгелер) — тонна	2275	95

Үлетпүр продукциянын эң чугула хевирлерин бирги кварталда бүдүрени натуралдык тодаргайлаашкынар-биле мындыг болуп турар:

Хуулар-биле	1977 чылдын I кварталы	1976 чылдын I кварталы	1976 чылдын I кварталына улау хуу-биле
Хөмүр-даш — муң тонна	278	99,0	
Электроэнергия — млн. кВт. шэк	33	69	
Тудук мыжы болган топка-мышты сөөрткени — муң плот, куб. метр.	130	104	

Баранын продукциянык бот-уеэниң таламы-биле изартал планы күссөттизмөөн.
1977 чылдын бирги кварталында күрүнө планы-биле чаа техниканын таламы-биле 26 хемчегелерин боттадырып кирдин турган болса, дерек кырында 25 хемчеге боттадыр-ган.

Бирги кварталда пландан артыкка 33 муң тонна хөмүр-даш, 2,4 млн. кВт. шэк электроэнергияны, 2,6 муң куб. метр этей салыр демир-бетон конструкцияларын болган кезектерин, 5,5 муң куб. метр дилген материалдарын, 149 тонна эйтти, 28 тонна мал саржаз бүдүргөн.
Үлетпүр динтиги-биле квартал планын күссөткен-даа болса, чамдык бүдүрүлгелер доктаатынган онаалдарынн күссөткөн, сайгарылыгы хемчезелинн таламы-биле планын 11 бүдүрүлгө күссөткөн, 19 бүдүрүлгө эрткен чылдын бо үезинде деннеэрге, бүдүрүшкүнү кудулаткан, 16 бүдүрүлгө күш-ажыдын бүдүрүшкүнү таламы-биле квартал планын күссөткөн, 20 бүдүрүлгө эрткен чылдын бирги кварталында деннеэрге, темпери кудулаткан. Тудук тууубузу, чугайны, даг-дугун, мебельди бүдүрер таламы-биле квартал планы күссөттизмөөн.
Баранын продукциянык бот-уеэниң таламы-биле изартал планы күссөттизмөөн.
1977 чылдын бирги кварталында күрүнө планы-биле чаа техниканын таламы-биле 26 хемчегелерин боттадырып кирдин турган болса, дерек кырында 25 хемчеге боттадыр-ган.

ТЫВА АССР-НИНГ СТАТИСТИКА ЭРГЕЛЕЛИ.

АРГА-БЫЯШ БАЙЛААН КАМБАЛ ӨСТҮРӨР

БЕШ ЧЫЛДЫҢ ГВАРДЕЙЖИЗИ

Улуг-Хемде «Күш-ажылдык хостуу» совхозтун Чодура сабырынын комбайнери Санчы Донганович Доо — ажил-иши, хундуктедиг ижилерини бирээси. СЭП районунун кеңигүнү С. Доо эртен чылдың дүжүт ажаалдагына беким буюдукчулуг аялдааш, сезонда 220 га черин дүжүдүн ажаар планын 3 аягы катал ажыр, азы 720 га кылдыр куусеткен.

Дуржулгалык механизатор ам эдикчи мастер болуп аялдап турар, а 1977 чылдың дүжүдүн ажаап кирер комбайнери септелгезин удаас эгелээр.

— Тываның буюдукчу күштерин улам ыңай комплекстиг хөгжүдөр хемчеглер дугайында СЭП ТН-нын, ССРЗ-нин Министрлер Чөвүлелинин доктаалын болгаш ол айтырыгы чугаалашкан СЭП обкомунун IV пленумунун шиттирерин номчаш, Тываныстың мөөн соңгаргы хөгжүлдесинге сеткил ханышынын-биле чогаарландым. Ынчангаш бо чылын эртен чылдан-даа эки аялдаар мен. Улуг Октябрьдин 60 чыл оюнга белээм ол болур — деп, Күш-ажылчы ажаар орденин III черезинин эдикчики Санчы Донганович Доо чогаарал-биле чугаалап орат.

ЧУРУКТА: мурнакчы комбайнер С. Доо.
Сөзү, фотосу М. КАЛЧАННЫБЫ.

Онгу беш чыл: Тываның буюдукчу күштерин комплекстиг хөгжүдөр

Партия обкомунун IV пленумунун шиттирерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

ажыл-агыйларына база бир кол сорулгамы бооп турар. Ынчангаш боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

ажыл-агыйларына база бир кол сорулгамы бооп турар. Ынчангаш боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

Аймактыг буюдукчу черлерин аялдапта кириштерге, буюдуктегиз кылтуурамы өккюлүр, күш-ажылдык буюдукчулугу беким, продукцияны шымыр уладур. Ол мый мый материалдарын хергедекчиликте төлөвилерди аялдап кылдыр кылдыр тудурган. СЭП-тин буюдукчу күштерин амьдаларла боттадылар талаа-беле чамдык хемчеглерин бийик эргезел ач чорулуп турар. Бир дугаарында үстүндө айтылган тудуларга төлөвилер-смета материалдарын тургузар чагыгы киререн болаш Балгазын, Чадаана мый ажил-агыйларына техника-экономика төлөвилерди аялдап кылган. Оон аягыда тудуларын кылды, доорарыңду хуурааларыңду доорарыңду: Балгазын мый ажил-агыйына пехти 1975—1979 чылдарда, Чадаанага — 1979—1980 чылдарда, Каа-Хемге — 1980—1981 чылдарда пехтери тудур.

АЖЫЛГА ДУЗАЛЫГ

СЭП Вәүр району тусту ажил-агыйларга пропаганда бөлүүн чоюкта чаа үндүргөн. Ук бөлүктөрүн сорулгазы мындагы турган: малчын кодан, аал бурзуңу-ге четнеш, лекция, беседаларны номчул бээр, оон-биле чергелештир кишталашканыннан чорун эртин турарын хынаар, малчыннаын өңгөлдө, хомудалын тодарарды, ажил-агыйларның партиа организацияларны, уурутчулар-биле сумелешип тургаш, илерзин четкестерин чалдыктырын хемчеглерин алыр. Ол ышаныч улам малчыннарын аразында социалистик чарышты организацияга, элдинин хуллелеринин куусеткенин турарын хынап көөрүн пропобукурге дааскан турган.

Пропангандисчи бөлүктөрин киржикичтери беш хомунтун дугузунда районун бугу малчыннарын эргезен болгаш Улуг Октябрьдин 60 чылын дугайында СЭП ТН-нын доктаалын база Тыва АССР-нин буюдукчу күштерин комплекстиг хөгжүдеринин дугайында СЭП ТН-нын болгаш ССРЗ-нин Министрлер Чөвүлелинин доктаалын чугаалашкан СЭП обкомунун IV пленумунун шиттирерин ыраак-узак черлерде чурттап турар чоңга таныштырып чедирген болгаш оларныкы ажил-ижи-биле танышкан.

Вәүр районун «Торгалыг» совхозунун малчыннарын мога-шалыг чок ажилынын ачымында нийтинин мөлы хур кишталап турар. Хей-хей коданнарда байдал экти. Малдын күжү багай эвес, бо чылын төртүңгөн хураганнардан чорамча барык болбан. Оларныкы турар нажалары курга чыгып, совхозта 13 муң төрүүр хойунун 11 муң ажыны олодланган. Оларныкы хураганнары онча-менди доругул турар.

Совхозтун Кадык-Бажы хойжу бригадасында хойжун Ширин-оол Кыргыс, Николай Чал-оолду коданнарда байдал экти. Бо малчыннарын хойларынын хей кези олодланган. Хураган нажаларына илетилерин тургускан, сизген каап

АЖЫЛГА ДУЗАЛЫГ

бээр шагжалар четчир. Нажаыны агаары доктаамал чыгып. Кара-Тал бригаданын хойжулары Дага Доржу, Санчы Алдын-Херен бо хунерде чус чоюкта онааштыр 105 хураганны алган болгаш оларны онча доругул турарлар. Бо мурнакчы хойжун часын кыргында бир хойдан-на 2,8—3,1 кг дун алыр деп хуллелерин кууседири артан. Оон сезонда сизген, эзек белтезээрлер. Оон-биле бо чылын бекиткен хуллелези куусеттнер. Ирбитей бригадасында хойжу Ойду Дукучу чаш төп алырын талазы-биле бекиткен хуллелезин кууседиригиз кырында келген.

Бир эвес бугу малчыннар устуна эштер ышак аялдап турган болза, кишталаашкында байдал моон-даа эки болуп турган. Чозада хойжу бригадын коданнарындан март айда 151 хураган, 68 улуг хой келген.

Оон чылдагааны чүдөл? Бо совхозтун чамдын черлеринде мал зарын бар. Мал экичтери аңаа уадр дээштиг

хемчег албайн турар. Марта улуг хар чагаш, чамдын коданнарда сизген, суг үзүктелип курган. Ынчалзак оон кол чылдагаш деп санаас керек. Надаган малчы эки хайгаараас, ажаал, хемчегерес балчынар база бар. Хойжулар Александр Донган, Нертин-оол Эдер-оол, Донган Мандыл-оол, Балыраа Түлүш мал чими бар турда-ла 25-тен 30 чедир хойну чудадып өлүргөн. Пропобукурге кеижигинери бо малчыннар-биле шыгыгы чугаалашыныны кылган.

Чоза, Ирбитей, Кара-Тал бригадаларынын малчыннарына почта чедирилгези хомудал турары илереттинген. Чамдын хойжун чарыткан солуннарын 15—20 хонгаш мөөн-мөөн-биле алыр турар. Бо четкестерин элдеринин хемчеглери алдынган.

Пропангандисчи бөлүктөрин кылган коммунист партиа районунга чугаалашкан, ол аякынты болган болгаш моон соңгар-даа практикалар деп түңмелди кылган.

Н. ДАМДЫН.

АЖЫЛГА ДУЗАЛЫГ

Республиканың Политиктиг чырыдышынын бажынында чоюкта чаа хоорайны улус ажил-агый буюдуктеринде аялдап турар юрист-консультантыларнын семинары болуп эртен. Аңаа Ан-Довурак, Чадаана хоорайлардан, Кызыл-Мажалын, Хову-Аисынкы юрист-консультантылар илеп киришкен. Арагалар болгаш нийтинин корум-чурумун хажыдар чорутар-биле демиседа кишталашканыннан чорун эртин турарын хынап көөрүн пропобукурге дааскан турган.

Буюдукчу черлеринге, күш-ажылчы коллективтерин ажил-чорудулгазынга юрист-консультантыларнын дузасы улуг. Юрист-консультант бар коллективтерге хажыдар чорутарына терге социалистик хойлу-лыбыр аялыны беким денелге тургузары чугула. Коллектив кеижигиндеринин талазындан нийтинин, куш-ажылчы сагыла-чурумун хажытып алыр аялдап тургаш, күш-ажылчы сагыла-чурумун бажылар херекке олар боттуг дузаны чедирер.

Сөөгү беш чылдарда улус ажил-агыйынын тусту адырларнда аялдап турар юрист-консультантыларнын саны ийи катал өскөн. Оларныкы саны бистик республикада база өзүп турар. Күш-ажылчы коллективтерде, буюдукчу черлеринде аялдап турар ажил-агыйларнын бир аялдап эске аялыче шилчедиргези, унуп, киреринге олар чогуу сүмени бээр.

Ш хуузуунун судтарына кирүүнүн өңчү-херектигине когарал чедирген, күш-ажылчы сагыла-чурумун хажытып алыр нийтинин хеззин сайгарып көрүп турар болгаш бие. Бир эвес юрист-консультант ботунун аялдап турары коллективтерге социалистик хойлу-дурмун дугайында тайылбыр аялыны чогуур денкелге тургузул, чорууду турар болза, ыңдыг чорутарынын саны эвезээр.

Мындагы семинарларны квартал санында организация эрттирип турары юрист-консультантыларнын аялында улуг дузаны чедирип турар. Ынчангаш буюдукчу, албан организация черлеринин дурутчулары мындагы аялыны семинарларга юрист-консультантыларны чорудуп турары күзеткени. Семинарны киринкичтери аялыны дузулук илеткелдерин, саналары дыңнааннар.

А. БЕГЗИ, Юстиция министерствозунун улуг консультанты.

В. МОЛЫН.

«ШЫНГА» ЧАГАЛАМ

Чаңгыс келер

Найысылал Кызыл хоорайдан «Тере-Хөл» колхоз база бир ыраак диктен чор болгаш. Оон төп суурундан эч-не ыраак дээн Балыктыг-Хемнин бажында сарык бригадасында аялдап, чурттап турар бис. Бригаданын Кызыл районунун өскө колхозунга, совхозтарына бодаарга мында ыңды-ла хей бригадалар чок.

Маңа бистик сарыкчылар бригадасында почта чедирилгезинин байдалын бижип керейин. Бир чүүлүндө чагыткан солун, сеткүүлүстү, чагаа бижимисти биеке айла чаңгыс катал экилер турар. Ол келерде ону почтачы-даа экилбес, чорумал улустардан чорудулан болуп. Ынчаар чорууду турары ийи-чаңгыс таварылга эвес, үргүчүлөп келген.

Ажилчы чоңун чагыткан солун, сеткүүлүстү, чагаа бижимисти биеке айла чаңгыс катал экилер турар. Ол келерде ону почтачы-даа экилбес, чорумал улустардан чорудулан болуп. Ынчаар чорууду турары ийи-чаңгыс таварылга эвес, үргүчүлөп келген.

С. КАРМА.

Анык механизатор Кызыл-оол Бады-Хев чүгө «Тилелге» совхозта эвес, Кызыл районда сургалгы трактористерин биразгы. Сезонунг аялдап эсимде алган социалистик хуллелезин үргүчүлү ажыр кууседип келген.

Күш-ажылдык Кызыл Тун орденин эдикчики, коммунист механизатор (чурукта) онгу беш чылдың баштайгы чылында Октябрь Революцияны өрдөн-биле база шаңктанган, Оон башкарганы күңүлү «Н-700» маркалыг трактору ам часын хову аялынга белем. О. КАРА-ОЛДУҢ фотосу.

Кымыл ол?

Магазин кездеде-де долу турар. Алаа кымын кездеде дээр, ырак-узактан далаалы чорумалдар-даа менделешкен тургулар. Ажил хуву дозулгалак үдө Арыт-Уулу суурун ашчөм салынып кире бердим. Херектен кижинин чыккылама үн өйдөйүн довалууран, чамдык чоңу кайткан тур.

Хаваан болгаш солагай холун шарып алган, бажынын дугу санараландык, армы-базы хажыгыр жыкы. Ажы-сөзү өө-хорай, ары-вүрүтү шыкынган. Ол чар-жычыг амытанче кижы бүртүзү киледиг көрүп, чамды

Аркадий САХНИН

(Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

БҮЗҮР ЕЛ

Фашист Германияны чыңа шапкан Ада-чурттуу Уагу дайын доорунан бээр ам үеги аяк чыгар эртен. Маша... (Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

нда партборонун база да... (Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

буа шапкан. Иччалажон... (Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

жүз-ле турган. Хевертен... (Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

буа шапкан. Иччалажон... (Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

ОРУКТАРНЫ ЭКИЖИДЕР

Машиндарымы орукка... (Уланчымы. Эгеиз № 86 солууда).

Телевидение. АПРЕЛЬ 14-ТЕ. МОСКВАДАН. 10.00—Мелодия. 10.10—Эртенги гимнастика. 10.30—«Киян болган хоюду».

Агаар. Бөгүн республикага болган кызыл чапкан. Хаттын күжү.

КИНО. АПРЕЛЬ 14-ТЕ. «НАИРАЛ»: «Мурнуу одурт» 20.30. «Устуртен тои халдакчы» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40 шақтарда.

ЧАРЛАЛ. Коммунал болган социал-амилдралга херек тутуулары чорудары-биле № 81 чаз тутуу эргелдиги «Тыва туду» трестини Кызыл хоорайда тургускан.

Хамаатыларның кичээнгейнге. Хамаатыларның хууда өнү-хоренгизини манап-ла төлөр страхование талазы-биле дадырларның саналгазын Курстрахтың Тыва АССР талазы-биле инспекциялары кылым турар.

Лотерея-биле 5874 муң ойнап алышкыннар. 1977 чылдың апрель 22-де Иваново хоорайга 1977 чылдың акша-берал лотереясынын (ийтин үндүргөни) ойнап алышкын тиражы болур.

Чылда ойнап алышкынның 8 тиражы. Куррувунч 3 хууду ойнап алышкынның иштиги чөлөкчү тиражы-биле болур.

Хөй-ниитичи башкылар

Ак-Туруг ортумак школазының башкылар коллективини совхозтун, суурнуу күш-ажылчы амилдралында доктамап киржин, хөй-ниити-биле сыйры харылаадым. Школазы өредилге эргекчилик Клавдия Монгушовна Кандаан Ак-Туруг нодр Советиниң депутаты, Сеселаларыны ажылчыга киржин, совхозтун, нодр Советиниң ажылдарын шийтиреринки, үнелге саналдарын кырин келген.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ОН САНЫНГТИЛАЭН

«Тыванын ашыктары» солууну шапталы дош чамы болган шыдыраа маргылааы чарык ай дургузунда үртүгүзүздү, доозу-ган. Моон мурунда чылдарда болуп турган шыдыраа маргылааларында доктамап киржин, шапталы чаралары-лаа ал келген хоочун шыдыраа М. Кенин-Топсан, Д. Куулар, Ю. Парнир ишкан өскө-лаа шыдыраачылар акаа киршикен.

ГРОССМЕЙСТЕРЛЕР МОСКВАДА

Шыдыраага Европа диттин бириг чери дош команда талазы-биле алдыгы түдүк маргалдаа апрель 13-тен 20-га чедир Москвага болуп эртен. Ийде диттин өң-не шыдыр дөш үең амык гротмейстерлер киржин турар. Великоританын, Венгриянын, Румыниянын, Югославиянын, Болгариянын, Чехословакиянын, ФРГ-нин, ССРЭ-нин командалары бар.